

ACC. N:R. 4064

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: VÄSTERBOTTEN Upptecknat av: Herm Lundström

Härad: Umeå tg Adress: _____

Socken: Vännäs Berättat av: _____

Uppteckningsår: _____ Född år _____ i _____

Uppteckningen rör _____

Vittra i Välsjö

1-5

Skriv endast på denna sida!

2062

Vitra i Välvsjön.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Följande berättelse är icke någon saga utan en sann händelse, som tilldrog sig på adertonhundrasettiotalet.

En fjortonårig gosse ifrån Jämböle i Vännäs socken gick med metspjö i handen ned till en sjö, som kallades Välvsjön. Hans syster följde med, och de styrde sina steg mot en båt, som låg nere vid sjöstranden.

De båda barnen hade fått lov att ro ut på sjön för att meta, och båten gled snart ut från den vassbevuxna stranden. Vackert väder rådde och ej ett ljud förnems utan årornas regelbundna plaskande mot vattentytan.

Men plötsligt varseblevo de invid andra stranden ett människligt väsen, som stod i en sorts båt, som var så bred att den närmast kunde liknas vid ett jättestort fat. Varelsen såg ut som en vanlig kvinna, och bar även vanliga fruntimmerskläder. Den syntes arbete med diverse diskning, och barnen, som voro ganska nyfikna, togo mod till sig och försökte närma sig den. De kommo den på ungefär femton meters avstånd, men då försvann den ett ögonblick, men visade sig strax ett femtiotal meter längre inåt sjön. Barnen hade hört talas om vitrans stora förmåga att i osynlig måtto förflytta sig från den

2062

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESSÄMMA

ena platsen till den andra och blevo därför ej rädda då de själva ringo berättna en dylik förflyttning. De förstodo nämligen att det var vitttran de sett. De försökte ånvo att närma sig vitran, men resultatet blev detsamma. Vitran flyttade sig längre inåt sjön, alltså fortsättande med sin diskning. Detta upprepades några gånger men till sist försvann den för att ej mer återkomma. Barnen roddo då till den plats där de sist sett henne och lutade sig över var sin kant av båten spejande ned i djupet. Flickan erkände sedan att hon varit rädd, men gossen, som var mera norsk av sig fick en idé: han skulle köpa lycka av vitran. Han sökte i fickorna och lyckades finna en tioöring, som fick försvinna i djupet. Barnen voro nu ej långt ifrån det ställe, där de skulle meta och roddo därför skyndsamt dit. Då inträffade det besynnerliga i denna händelse. De hunno nämligen knäppt nedkasta lockbetena i vattnet förrän en fisk harrade sig fast. Barnen blevo utom sig av förtjusning, och det är verkligen sant att de aldrig, varken förr eller senare fått så mycket fisk, som då. Huruvida detta berodde på den offrade tioöringen, låter jag vara osagt, men det ser misstänkt ut. De fortsatte ganska länge med metningen, men foro till sist upp till en bäck, som rinner ut i Välv-sjön. Ej långt från utloppet i sjön bildar bäcken ett litet vattenfall, vid vilket nu jämteböle såg är byggd, och där fortsatte de fisket. Samma goda tur hade de även där, men de måste snart sluta, ty, ändock de hade var sin tygpåse att bära fisken i, kunde de omöjligt ta med mera. De kommo hem framemot aftonen, bärande sina fiskpåsar, och gossen hade desutom trätt ett tjugotal fiskar på en vidja, som han bar i ena handen. De motogs dock i förstono mindre väl, ty de hade ju ej fått lov att vara borta så länge. Men när

2062

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

föräldrarna fingo höra det äventyr, som de varit med om och se den kolossala massa fisk, som de medförde blevo även föräldrarna belåtna.

Gossen är nu en närra sextioårig gubbe, och han har självt omtalat händelsen så, som den här skildras.

Herman Lundström.

Spöland.